

בריטניה: ניל ברנסייד והשמאל

רוב האינדיאנים כבראזיל כבר חוסלו באכזריות בשלבים שונים של פיתוח והתנחלות ברחבי המדינה.

פרייס הזהיר את ראשי הבנק העולמי מפני חזרה על פרשת שבט הנאמריקווארה. שבט של ציידים ודייגים שגורש לפני כחמש שנים על-ידי צבא בראזיל, והוגלה לאדמת מדבר שוממה. האינדיאנים לא החזיקו מעמד בשממה. חזרו לאזורם ומצאו שאדמתם מיושבת על-ידי חוואים ומתנחלים אחרים. תוך זמן קצר פחת מיספרם בשני-שלישים ועתה נותרו בחיים רק 400 מאנשי השבט. ראשי הבנק העולמי גנזו את דו"ח פרייס והם נחושים בדעתם לממן את הפרוייקט הבראזילי. צבא בראזיל לא המתין כלל למימון. הילה-הנדסה כבר החל בעבודות פיתוח ובגירוש אינדיאנים. דוברי הבנק העולמי טענו בצנינות באוזני עיתונאים. שהם אינם מסייעים להשמדת האינדיאנים. "הבראזילים" טען דובר הבנק, "יבצעו את הג'נוסייד שלהם גם בלי מיליארד וחצי הדולר שלנו".

ימין עולמי: טוב ליהודים?

כשעלה רונאלד רגן לשלטון בארצות-הברית צהלו כל אנשי הימין בישראל, מהד"ר הרצל רוזנבלום עד לח"כ יצחק רבין. אבל די בסקירה שיטחית של מאורעות השבועות האחרונים כדי להשביח את הצהלה הגדולה.

● ממשלת רגן אישרה מישלוח נשק אדיר לסעודיה, השתיקה את התנגדות ישראל, גינתה את ההתנחלויות והתייחסה באדישות לכל הגימומים מירושלים על גיוס דעת-הקהל בארצות-הברית נגד העיסקה.

● הממשלה השמרנית של מרגרט תאצ'ר מכתובה את הקצב בגיבוש הקהילה האירופית נגד עמדת ממשלת-

מרגרט תאצ'ר
ימין לא נחמד

ישראל. הלורד קארינגטון, שר-החוץ המזהיר של תאצ'ר, לא מסתיר את תמיכתו בזכויות הפלסטינים.

● בישראל צהלו כשעלה מיסטר ריכוי של הגנרלים לשלטון בתורכיה. הגנרלים נכנעו ללחץ הנפט. הורידו בדרגה את השגרירויות בתורכיה ובישראל. המיוצגות רק על-ידי מזכיר שני.

● שר-החוץ הימני של ואלרי ז'יסקאר ד'סטאן הוקיע את מדיניותה של ישראל כלפי הפלסטינים כאוילית.

● גנרל זיא אל חאק, נשיא פקיסטאן, ומראשי הציר האנטי-סובייטי בדרום-מערב אסיה, יצא בהצהרות אלימות נגד עצם קיומה של ישראל.

לא כל ההתבטאויות האלה רעות ליהודים, אבל ברור שהן מהוות אכזבה לישראל הרשמית ולמעצבי מדיניותה. מי אומר ש, "ימין זה יפה"?

הדיווח שלו היה נרגש, אבל חד-משמעי: "אל תתנו לפונאי (המוסד הבראזילי לטיפול באינדיאנים המקומיים) לשמור על האינטרסים של האינדיאנים. הדבר משול להפקדת אנשי אס-אס על שמירת היהודים!"

ג'נוסייד ממומן היטב. הבנק העולמי כבר הסכים למעשה להעניק לממשלת בראזיל 1.5 מיליארד דולר, כדי לבצע תוכניות פיתוח נרחבות באזורי מאטו גרוסו ורוזונדיניה, הגדולים בשטחם מצרפת. הפרוייקט הבראזילי הוא שאפתני ומרחיק-לכת. מדובר בסלילת כבישים, בעבודות תשתית ובעיקר בהתנחלות רחבת-ממדים.

ממשלת בראזיל מתכננת לתוכנית מקיפה של ביעור יערות ולגירוש האינדיאנים משטחי המחיה הנוכחיים שלהם.

דייוויד פרייס משוכנע שהתוכנית תחזיר לאיזור מחלות שהילידים אינם מחוסנים מפניהן, ותחסל את כל מקורות המחיה של האינדיאנים. בסך-הכל נותרו באיזור רק כ-8000 אינדיאנים המשתייכים ל-25 שבטים שונים.

שפיזור נגד אירופה

ח"כ אליהו שפיזור, המזכיר בהופעתו מאהבים איטלקיים בסרטים אמריקאים ישנים, הוא מנהיג הסיני הגדול ביותר של מפלגת העבודה, תל-אביב. הוא נוהג מדי פעם לפרסם מאמרים מליציים בצהרון "ידיעות אחרונות". לפני כשבועיים הזהיר הח"כ את מנהיגי אירופה לא לסמוך יתר על המידה על מפלגת העבודה. בשחצנות אופיינית הסביר שפיזור, שאין לצפות ממפלגתו שתעשה ויתורים מפליגים עם עלותה לשלטון. אני מציע לאירופים, השתחף שפיזור, לקרוא בקפידה את מצע המערך...

כדאי ששפיזור יבין שאנשים כמו הלמוט שמיט, ברנו קריסקי או ואלרי ז'יסקאר ד'סטאן עוסקים

ח"כ אליהו שפיזור
ילמד את הגויים לקח

בקריאת מאוזהתשלומים שלהם, מודאגים יותר ממיספר המובטלים בארצותיהם ומן ההשלכות על האוריינטציה הבינלאומית שלהם. אבל הוא צודק בדבר אחד: אי אפשר לצפות מהמערך למדיניות יוזמה של שלום. לכן כדאי שכולם ישמולג - לא רק האירופים.

גם האוהדים המושבעים של סדרת הטלוויזיה המוכר-חרים, גילו ספקנות בכל הנוגע לאמינותו של הגיבור הראשי, ניל ברנסייד. קצת קשה להאמין, טענו צופים רבים, שאיש מודיעין כה בכיר ינסה לחבל ביעדים הפוליטיים של הדרג המדיני הנבחר, לסגוע בדטאנט, ולתת ביטוי מיבצעי לנטייתו הפוליטית.

המטרה: טוני בן. שערוריה חדשה שפרצה לאחרונה בבריטניה עשויה לפזר את כל הספקות בעניין זה. השבועון הבריטי ניו סטיטסמאן גילה לפני שבוע, שחבר פרלמנט בכיר מהסיעה השמרנית רקם קשר עם אנשים ב-16 אס, היחידה לתפקידים מיוחדים ב"מוסד" הבריטי, לחסל את מנהיג השמאל בלייבור, אנתוני ודג'וד בן, כדי למנוע את בחירתו לראשות הממשלה בבריטניה. מדליף הקשר הוא דווקא איש ימין מובהק, ליי טרייסי, שעבד שנים רבות ב-16 אס.

טרייסי, שהוא מומחה לאלקטרוניקה, הסכים להופיע בתוכנית היוקרה הטלוויזיונית פאנורמה, בה נחשפו שיטות העיקוב והבילוש של המודיעין הבריטי אחרי אישים פוליטיים בבריטניה עצמה. בעיקבות הפירסום הרב של

טוני בן
מועמד לרצח

התוכנית הסכים טרייסי לגלות לעיתונאי דאנקאן קמפבל, כי הומן על-ידי חבר הפרלמנט השמרני, איירי נייב, לפני מערכת הבחירות של 1979, כדי להקים יחידה חשאית של אנשי-ביטחון, שתפעל, גם באלימות, אם יעלה השמאל בלייבור לשלטון במדינה.

בפגישה שנערכה בלונדון קאמברלאנד, במרכז לונדון, תיאר נייב את הסכנה לבריטניה אם ייעשה בן ראש-ממשלה. הוא הציע לטרייסי להצטרף ליחידה של אנשי מודיעין וביטחון שיעשו הכל "לעצור את בן". נייב אף הודיע לטרייסי שאם השמרנים יבצחו, יהפוך הוא לראש המוסד, ואז יערוך טיהור - ירחיק את אנשי השמאל והליברלים ויקדם את אנשי הימין הקיצוני. טרייסי עצמו לא התנגד להצעה. גם הוא חשש מפניו של טוני בן ה"קומוניסט". השניים הסכימו להיפגש שוב, אך הפרלמנטר השמרני, איירי נייב, נרצח זמן קצר לאחר מכן מפצצה שהוטמנה במכוניתו, כנראה על-ידי המחתרת האירית, הצבא הרפובליקאי הלאומי.

כמובן, שמגוחך לתאר את אנתוני בן - סוציאליסט שמאלי הממוג מסורות מארכיסטיות, דתיית-נוצריות וסוציאליסטיות-הומאניסטיות, באידיאלוגיה של שינוי מיבני אמתית אך ורק בדרכים דמוקרטיות - כ"קומוניסט" אבל הקשר עצמו מעורר חששות כבדים.

מירע מושוכפל. לפני מותו קיים נייב קשר עם עשרות אנשי מודיעין מיחידות 15 אס ו-16 אס. הוא היה גיבור-מילחמה, איש אמונה וידידה הקרוב של מרגרט תאצ'ר. התנהגותה מחזקת את החשש לגבי אנשי ימין רבים, לא רק בבריטניה. מחויבותם לדמוקרטיה איננה מוחלטת, והיא נשמרת כל זמן שאין סכנה לשינוי חברתי כלכלי אמתית ומהותי.

בשנות ה-50 נהג גם הש"ב הישראלי לעקוב אחרי ירבים פוליטיים, ואף להפיץ בקרב מנהיגי מפא"י מידע משובשל, חודשי, על התנהגותם של החשודים. גם היום אין ספק שקיים עיקוב ובילוש אחרי אנשי-ביטחון ישראלים, שדעותיהם אינן עולות בקנה אחד עם השקפות המימסד של המערך והליכוד.

ברזיל: האינדיאנים

והבנק העולמי

דייוויד פרייס, אנתרופולוג שבילה שנים רבות ביערות העד של בראזיל, נתבקש על-ידי הבנק העולמי לבדוק את תוכניות הפיתוח של בראזיל בצפון-מערב המדינה.